

Afacerile de familie se confrunta cu un mediu fiscal complex și în continua schimbare

- Impozitele generate de transferul unei afaceri de familie tind sa fie mai mari și cu cerințe complexe pentru aplicarea scutirilor fiscale în economiile dezvoltate; totuși sarcina fiscala poate fi semnificativa și în țările cu economii emergente.
- Dintre cele 54 de țări și teritorii incluse în studiu, 15 state percep un impozit pe moștenire sau pe avere, în cazul transferului unei afaceri de familie în valoare de 10 milioane de euro catre urmatoarea generație, în timp ce 16 țări impun un impozit pe donație (i.e. transferul afacerii în timpul vieții - gift tax).
- În România, transferul afacerii (a acțiunilor) prin moștenire ori donație nu genereaza venituri impozabile la nivelul membrilor de familie din noua generație, însă unele obligații fiscale pot apărea în cazul transferului proprietăților imobiliare care nu sunt parte din afacere. Deși legislația din România legata de transferul afacerii este favorabila, trebuie luata în considerare și legislația altor state, mai ales în cazul unui business internațional sau a unor membrii de familie care poate nu locuiesc în România.
- Statele Unite reprezinta țara cu cel mai înalt nivel de impozitare la nivel global în cazul transferului unei afaceri de 10 milioane de euro prin donație sau moștenire, înainte de aplicarea scutirilor. Cu toate acestea, afacerile de familie din SUA pot beneficia de o scutire în valoare de 10 milioane de dolari (indexata cu rata inflației), în vigoare până în anul 2026.
- Franța, Irlanda, Olanda, Spania și Marea Britanie au cele mai mari cote de impozitare dintre țările europene incluse în studiu pentru transferul unei afaceri de familie de 10 milioane de euro în cazul unui deces, înainte de aplicarea scutirilor, însă aceste taxe sunt reduse substanțial prin aplicarea diverselor deduceri și facilități fiscale oferite de lege.
- În regiunea Asia-Pacific, Coreea de Sud iese în evidența ca având una dintre cele mai mari cote de impozitare din lume pentru transferul unei afaceri de familie. În schimb, China nu impune în prezent niciun impozit pe moștenire sau donație.

Afacerile de familie contribuie la dezvoltarea economiei globale, având cea mai mare contribuție la PIB-ul global și un impact major asupra pieței muncii. Însa liderii care vor sa își pastreze afacerea în familie și sa o transfere catre generația urmatoare se pot confrunta cu o multitudine de provocari, cu atât mai mult într-un mediu instabil, așa cum se întâmpla în prezent. De multe ori, aceste transferuri între generații pot avea implicații fiscale complexe, nu doar într-un singur stat, care nu trebuie neglijate. **KPMG Private Enterprise Global Family Business Tax Monitor** compara implicațiile fiscale generate de transferul unei afaceri de familie în 54 de țări și teritorii.

René Schöb, *Partener, Head of Tax & Legal, KPMG în România*, spune: “Provocarile generate de pandemia COVID-19 au scos la iveala nevoia afacerilor de familie de a aplica o strategie bazată pe inovație, cu accent pe recrutarea talentelor și pe tehnologie. În această perioadă plină de schimbări, mediul de afaceri poate arăta mult diferit pentru afacerile de familie: de la o complexitate crescută privind conformarea fiscală, la noi așteptări din partea clienților și o nouă segmentare a pieței, de la managementul resurselor umane până la planificarea succesiunii către noile generații. Liderii trebuie să aloce timpul și resursele necesare pentru pregătirea afacerii pentru ‘noua normalitate’, iar noi suntem pregătiți să oferim ajutorul necesar pentru a crea un viitor mai bun”.

“Trasarea unei cai către viitor”, ediția 2020 a studiului KPMG Private Enterprise Global Family Business Tax Monitor oferă o perspectivă în profunzime a mediului fiscal variat și în continuă schimbare pentru afacerile de familie din întreaga lume, precum și detalii legate de modul în care familiile se pot pregăti pentru transferul afacerii lor către noua generație. Raportul evidențiază, de asemenea, cum pandemia COVID-19 poate crește presiunea exercitată asupra familiilor în anii următori.

“În funcție de țările în care sunt rezidente, nivelul de complexitate fiscală pentru afacerile de familie poate fi enorm, iar povara fiscală este de așteptat să crească, în contextul în care bugetele naționale sunt tot mai afectate de situația globală, iar nevoia de venituri suplimentare la bugetul de stat devine acută”, a afirmat **Tom McGinness**, *Global Leader, KPMG Private Enterprise Family Business, KPMG Private Enterprise în Marea Britanie*. “În multe cazuri, o familie care vrea să transfere afacerea către generația următoare este eligibilă pentru aplicarea unor deduceri sau scutiri fiscale, dar, așa cum rezultă din raportul de față, condițiile pentru a beneficia de acestea pot fi restrictive, pot să necesite o planificare foarte atentă și este posibil, de asemenea, ca în viitor să fie modificate sau să devină mai dificil de accesat”.

Studiul *Global Family Business Tax Monitor* detaliază implicațiile fiscale diferite din 54 de țări pentru transferul între generații al unei afaceri de familie. Astfel, în cazul transferului unei afaceri în valoare de 10 milioane de euro, dintre cele 54 de țări incluse în studiu, 14 țări prevăd un impozit pe moștenire (SUA aplică în acest caz un impozit pe avere), în timp ce 16 țări impun un impozit pe donație (gift tax) pentru transferul afacerii în timpul vieții. Dintre cele 10 țări cu PIB-ul cel mai mare, care au fost incluse în studiu, șase (Brazilia, Canada, Franța, Germania, SUA, Marea Britanie) percep impozit atât pe moștenire, cât și pe donație, în timp ce patru (China, India, Italia și Rusia) nu impun niciun impozit în acest sens. Alte impozite, precum impozitul pe câștigul de capital sau pe veniturile persoanelor fizice sunt aplicate în anumite jurisdicții. În România, potrivit prevederilor fiscale actuale, sumele sau bunurile (inclusiv acțiunile în afacerea transferată) primite de membrii familiei din noua generație, cu titlu de moștenire ori donație nu reprezintă venituri impozabile (unele taxe pot apărea în cazul transferului proprietăților imobiliare, dar care nu sunt parte din business). Totuși, ar trebui analizate implicațiile fiscale în toate jurisdicțiile cu posibil impact (spre exemplu, în cazul în care membrii familiei sunt rezidenți fiscali în alte state sau afacerea este extinsă în mai multe teritorii).

Deși există facilități fiscale în multe jurisdicții, care pot reduce costul fiscal total în cazul transferului afacerii, multe dintre acestea au intrat sub lupa autorităților, prin urmare, familiile trebuie să fie pregătite pentru o posibilă diminuare sau anulare. De exemplu, în SUA, familiile care își transferă afacerea beneficiază în prezent de facilități fiscale pentru proprietăți și donații de până la pragul de 10 milioane USD ajustat anual cu rata inflației (rezultând un prag de 11,58 milioane USD pentru anul 2020). Această facilitate este în vigoare până în anul 2026, dar există posibilitatea să fie modificată sau eliminată. Facilități fiscale sunt și în Marea Britanie, însă există deja propuneri de modificare sau eliminare a acestora.

“Famiile care gestionează afaceri și alte active estimează că vor exista schimbări în politica guvernamentală în anumite țări, care vor conduce la o creștere a taxelor”, afirmă **Olaf Leurs**, *Partener Consultanța Fiscală, KPMG Meijburg & Company, KPMG în Olanda*. “Ciclul de planificare pentru familii s-a accelerat, mai ales în contextul pandemiei de COVID-19. Familiile resimt ca prioritate protejerea afacerii și viitorului lor, și așa și trebuie. Deciziile despre cum sau dacă să transfere afacerea, care puteau fi dezbătute pe parcursul mai multor ani, acum, în

cele mai multe cazuri, trebuie luate în câteva luni”.

Planificarea fiscală legată de transferul afacerii trebuie să facă parte dintr-un proces mai amplu privind succesiunea către noua generație, iar *Global Family Business Tax Monitor* oferă un cadru de urmat care include stabilirea unei guvernări de familie solide, inclusiv o constituție a familiei, precum și asigurarea ca următoarea generație este pregătită să își asume controlul asupra afacerii.

De asemenea, “impactul COVID-19 încurajează familiile să își evalueze scopul și valorile afacerii lor”, spune McGinness. “Afacerile de familie tind să aibă o viziune pe termen lung și sunt implicate în comunitatea în care operează. Din ce în ce mai mult, familiile iau în considerare impactul larg al afacerii lor asupra societății și rolul pe care îl au în abordarea problemelor legate de schimbările climatice, inegalitate sau educație”.

Legat de impactul asupra resurselor umane, “tehnologia nu mai este o noțiune abstractă. Accelerată de nevoia de mobilitate, tehnologia a transformat forța de muncă în companiile din întreaga lume, aducând noi provocări pentru modul tradițional de recrutare, training, asigurarea bunăstării angajaților, retenție, succesiune și multe altele. Atragerea și menținerea talentelor este o problemă prioritară în agendele tuturor liderilor care urmăresc să reușească într-o lume post-pandemie, iar aplicarea expertizei și valorilor potrivite poate ajuta afacerile de familie să își extindă moștenirea peste generații și să capitalizeze provocările unice pe care le au în războiul pentru talente”, spune **Madalina Racovițan**, *Partener Consultanța Fiscală, Head of People Services, KPMG în România*.